

2022

Tilstandsrapport

Barneverntjenesten i Eidsvoll 2022

Line Mundal
Barnevernleder

Innhold

1. Oppsummering.....	2
2. Om barnevern	3
3. Presentasjon av virksomheten	3
4. Temaområder.....	4
5. Meldinger	5
6. Undersøkelser	7
7. Tiltak	9
8. Fosterhjem	9
9. Ettervern.....	10
10. Kvalitet.....	11
11. Kompetanse.....	11
12. Forebyggende arbeid.....	13
13. Utfordringsbildet	14
14. Innsatsområder og tiltak	15

1. Oppsummering

Barnevernet i Norge har hatt et økt fokus de senere år. Barnevernsreformen har tredd i kraft, og den nye barnevernloven tredde i kraft 1.1.2023. Dette har stor betydning for hvordan kommunen i sin helhet bør tenke rundt fremtidige innsatsområder.

Kommunen har fått et større ansvar for barnevernet, både faglig og økonomisk. Samtidig som ny barnevernlov legger en rekke føringer knytte til saksbehandling og kompetansekrav til tjenesten. Dette stiller økte krav til ledelse i barnevernet, til kommunens styring av barnevernet og til det samlede familiestøttene arbeidet. Barnevernets samarbeidsplikt med andre instanser er styrket og barnevernet har et utvidet ansvar med hensyn til at barn som har behov for langvarige og koordinerte tjenester i kommunen får dette. Det betyr at barnevernet har ett ansvar for å påse at barn og får tjenester fra andre instanser i kommunen, og samarbeide om dette, til det beste for barnet.

Fra 1.1.2021 ble det lovbestemt at kommunestyret minst én gang i året skal få en redegjørelse om tilstanden i barneverntjenesten (lov om barneverntjenester § 15-3, 5 ledd). Formålet med denne tilstandsrapport er å gi kommunestyret bedre innsikt i tilstand, utvikling og viktige problemstillinger i barnevernet.

Kommunen har ansvar for styringen av barnevernet og for å ha en systematisk kontroll som sikrer at den kommunale barnevernstjenesten utfører sitt arbeid i tråd med regelverket, slik at barn og familier får den hjelpen de har behov for.

Et av de viktigste formålene med rapporten er at den skal bidra til økt bevissthet i kommunene om hva som er godt barnevern.

2. Om barnevern

Hovedoppgaven til barnevernet er å sikre at barn og unge som lever under forhold som kan skade deres helse og utvikling, får nødvendig hjelp og omsorg til rett tid, og bidra til at barn og unge får trygge oppvekstvilkår. Barnevernets arbeid er først og fremst en frivillig hjelpeinstans, samtidig som barnevernet skal ivareta barns omsorgssituasjon når foreldrene svikter, beskytte de mot vold og overgrep og hjelpe barn og ungdom med alvorlige atferdsvansker. Årsakene til atferdsvanskene kan være mange og ulike. Barnas handlemåte kan blant annet være en reaksjon på omsorgssvikt eller en konsekvens av samspillet mellom barnet, foreldrene og omgivelsene ellers. Å styrke foreldreferdighetene og relasjonen mellom barn og foreldre er derfor et av de sentrale områdene barnevernet arbeider med.

Etter barnevernloven skal kommunen følge nøye med i de forhold barn lever under og finne tiltak som kan forebygge omsorgssvikt og atferdsproblemer. En del av barnevernets generelle forebyggingsansvar innebærer å bidra til at andre tjenester ivaretar barns interesser.

3. Presentasjon av virksomheten

I 2022 ble barneverntjenesten styrket med 1 stilling med halvt års virkning. Tjenesten har nå 30 stillingshemler. Tjenesten er organisert med en barnevernleder og 4 teamledere med del ansvar for de ulike teamene. Dette er en utbredt organisering av barneverntjenestene i øvrige kommuner. Samtidig som det må være «rom» for barnevernleder til enhver tid å strukturere egen tjeneste til det beste for barn og unge. Det er i dag organisert inn i mottak, undersøkelse, tiltak og omsorgsteam/ettervern.

Barneverntjenesten inngår i flere interkommunale samarbeid:

- Læringsnettverket består av barnevernlederne i Eidsvoll, Gjerdrum, Hurdal, Lunner, Nannestad, Nes og Ullensaker. (Lunner kommune ble en del av Viken fra 1.1.2020, og ble en del av barnevernledernetverket på Øvre Romerike januar 2020).
- Støttepilar. Et interkommunalt samarbeid for å gi fosterhjem veiledning og oppfølging.

- Barnevernvakten Romerike er et samarbeid mellom 13 kommuner på Nedre og Øvre Romerike. Samarbeidet ivaretar kommunens lovpålagte akutt beredskaps.
- I tillegg er kommunen med i et samarbeid rundt innsatsteam som driftes av barnevernvakten. Dette for å forebygge akutt plasseringer samt å kunne flytte barn hjem tidlige i akutt forløpet, der det er forsvarlig og til barnets beste.

4. Temaområder

Ny barnevernlov, gjeldende fra 2023:

Kompetansekrav, mer forebygging, økte krav til dokumentasjon og begrunnelser, og mer styring og ledelse lokalt. Barns rettigheter styrkes og fastsettelse av samvær endres i tråd med føringer fra Høyesterett og den europeiske menneskerettsdomstolen (EMD).

Lovfester krav til kompetanse hos ansatte i barnevernstjenesten

Krav til kompetanse er helt sentralt for å styrke kvaliteten på barnevernets arbeid.

Det er vedtatt at det innføres krav om barnevernsfaglig eller annen relevant mastergradsutdanning for ansatte i det kommunale barnevernet med lederfunksjoner, utredningsoppgaver og vedtaksmyndighet. Ravet til masterutdanning kan kompenseres gjennom bachelor utdanning dersom det inne 1.januar 2031 kan dokumenteres minst fire års arbeidserfaring fra barnevernet samt gjennomført en barnevernfaglig videreutdanning på minimum 30 studiepoeng (lov om barneverntjenester § 15-6). Det betyr samtlige stillinger med unntak av 5 familieveilederstillinger.

Eidsvoll barneverntjeneste må sikre at de innfrir kravene fra 2031. Det er få studieplasser, og det vil ta tid å kvalifisere ansatte. Status for tjenesten i dag er 4 ansatte med mastergrad inklusiv barnevernleder, 5 ansatte med videreutdanning og fire års erfaring, mens 19 ansatte ikke har videreutdanning. Tjenesten har 2 i barnevernfaglig masterløp samt ytterligere 2 som tar videreutdanning.

Forebygging og tidlig innsats – mer lokal styring

Ny barnevernslov og reformen skal bidra til økt vekt på forebygging og tidlig innsats. Loven pålegger kommunene å se tilbudet til barn og unge i sammenheng, og kommunestyret skal selv vedta en plan for hvordan arbeidet skal fordeles mellom ulike kommunale tjenester og hvordan de skal samarbeide. Eidsvoll kommune har løst dette gjennom en plan for Oppvekst (Oppvekstplan). Denne ble vedtatt i kommunestyret 31.1.2023.

Et godt forebyggende arbeid handler om å identifisere behovene i befolkningen, sørge for at det finnes relevante tilbud fra ulike instanser og legge til rette for at de ulike tjenestene samarbeider. Det er et mål at barn og familier som strever skal få den støtten de trenger før utfordringene i hverdagen vokser til alvorlige problemer. Virksomme, forebyggende tiltak vil redusere behovet for mer inngripende tiltak som for eksempel tiltak fra barnevernet.

Digibarnevern og nytt fagsystem

- Utviklingen av fagsystemet vil skje i perioden 2022-2023.
- Fagsystemet er en IT-løsning som skal gi ansatte og ledere i det kommunale barnevernet støtte til saksbehandling, styring og samhandling. Fagsystemet skal bidra til økt kvalitet, effektivitet og forsvarlighet.

5. Meldinger

Barneverntjenesten skal snarest, og senest innen en uke, gjennomgå innkomne meldinger og vurdere om meldingen skal følges opp med undersøkelser etter § 2-1. Det er ulikt med hensyn til hvordan barneverntjenestene organiserer dette arbeidet og hvordan det jobbes med (www.Bufdir.no).

I Eidsvoll er det organisert med et eget mottak som består av teamleder og en kontaktperson, som vurderer meldinger fortløpende i det daglige. To ganger pr. uke er tjenesten bredere representert og sitter sammen og drøfter meldinger.

Eidsvoll kommune mottok noen flere bekymringsmeldinger i 2022 sammenlignet med Viken og landsgjennomsnittet; se tabell under.

Andel av barnebefolkning med bekymringsmelding

	Eidsvoll	Viken	Norge
2022	5,6%	4%	3,9%

Oversikt over mottatte meldinger i Eidsvoll kommune i perioden 2021 til -2022.

	Meldinger mottatt	Herav i aktiv sak	Undersøkelse opprettet	Meldinger henlagt	Andel henlagt	Andel henlagt landsgjennomsnitt
2022	613	216	278	119	30,0 %	23,8 %
2021	516	161	257	98	27,6 %	21,6 %

At Eidsvoll ligger noen prosent over landsgjennom snittet henger sannsynligvis sammen med at andelen meldinger og ligger tilsvarende over på landsbasis.

Årsaker til at meldinger henlegges:

Det er flere årsaker til at barneverntjenesten vurderer at det ikke er grunnlag for å iverksette undersøkelse etter en bekymringsmelding.

- Forholdene som beskrives utgjør ikke en alvorlig bekymring.
- Bekymringene er nylig undersøkt uten at melderer har kjennskap til det.
- Forholdene som beskrives bør søkes løst med bistand fra andre instanser, f.eks. familievernkontoret.
- Det kommer frem i meldingsavklaringen at barnet påvirkes lite eller ingenting av forholdene som beskrives.

I tillegg er det også en tendens til at noen offentlige meldere tolker meldeplikten de har for vidtrekkende, og derfor melder bekymring i tilfeller der dette i realiteten utgjør et brudd på melderens taushetsplikt. Dette er beskrevet i forskning ved Høgskolen i Innlandet gjennomført av første amanuensis i jus Bente Ohnstad.

Eidsvoll kommune har ikke hatt frist brudd i 2022.

I hovedsak er det offentlige instanser som melder sin bekymring til barneverntjenesten. Når det gjelder meldinger fra barnevernvakt og politi ligger disse høyt i Eidsvoll kommune sammenlignet med landet ellers. Tabellen under viser andel av mottatte meldinger for de viktigste type meldere.

Melder	Norge		Eidsvoll		
	2020	2021	2020	2021	2022
Barnevernstenesta	14,4 %	14,3 %	8,9 %	12,2 %	12,0 %
Politi / lensmann	15,6 %	16,6 %	23,0 %	25,4 %	24,7 %
Skole	11,1 %	10,5 %	12,9 %	10,3 %	9,6 %
Mor / far / foresatte	8,3 %	9,1 %	8,1 %	7,2 %	8,9 %
Lege / sjukehus / tannlege	7,8 %	8,0 %	5,0 %	9,3 %	7,2 %
Andre privatpersonar	8,9 %	7,5 %	7,7 %	6,2 %	4,9 %
Barnevernsvakt	7,2 %	6,3 %	13,7 %	8,7 %	12,7 %
Helsestasjon / skolehelsetenesta	4,5 %	4,5 %	1,8 %	3,1 %	3,4 %
Barnehage	4,6 %	4,4 %	3,9 %	4,1 %	1,3 %
NAV (kommune og stat)	2,0 %	1,7 %	1,1 %	0,8 %	1,5 %
Psykisk helsevern for voksne	2,4 %	2,3 %	2,6 %	3,3 %	2,6 %
Psykisk helsevern for barn og unge	1,9 %	1,9 %	5,0 %	4,3 %	2,4 %
Barnet sjølv	0,6 %	0,6 %	0,2 %	0,2 %	0,0 %
Pedagogisk-psykologisk teneste (PPT)	0,2 %	0,3 %	0,2 %	0,4 %	0,0 %

6. Undersøkelser

Det er tilstrekkelig å starte en undersøkelse når barneverntjenesten har rimelig grunn til å anta at barnet, på grunn av forholdene i hjemmet eller av andre grunner, har behov for hjelpetiltak. Av hensyn til barnet er terskelen for å åpne undersøkelsessak lav.

En undersøkelse skal gjennomføres snarest og senest innen tre måneder, jf. barnevernloven § 2-2. Undersøkelsen skal gjøres så skånsom for barn og foreldre som mulig. Samtidig som barneverntjenesten har et lovkrav med hensyn til foreldre og barns medvirkning. Foreldre og barn kan ha ulike oppfatninger om sin situasjon og deres interesser kan komme i konflikt. Det er barnevernets ansvar å ta hensyn til barnet.

Barn med undersøkelse i forhold til antall innbyggere (0-17 år) i Eidsvoll lå på 4,8%. På landsbasis ligger tallet på 3,9%.

Barneverntjenesten har ikke hatt frist brudd i 2022.

Akutt plasseringer i 2022

Eidsvoll hadde et så lavt antall akutt plasseringer i 2022 at det av personvern hensyn ikke blir registrerte. Det betyr at antallet er mindre enn 3.

Oppsummert for meldinger og undersøkelser:

Barneverntjenesten hadde landsomfattende tilsyn fra statsforvalteren i 2020, hvor tilsynet konkluderte med lovbrudd. Lovbruddene har blitt fulgt opp og det ble laget plan for lukking av lovbruddene og for å forhindre videre og nye lovbrudd. Tjenesten har derfor gjennomgått en organisasjonsendring i teamene og har satset på utadrettet arbeid, konkretisert mottaks arbeid av meldinger, ny organisering av team og teamledere samt jobbet med fagutvikling og kompetanseheving i tjenesten. Ledelsen er styrket.

Lovbruddene ble formelt lukket 06.07.2022 og tilsynssaken er avsluttet.

Det er økte krav til faglig kvalitet og dokumentasjon i meldingsarbeid og undersøkelsen. Blant annet blir det lov pålagt med undersøkelsesplan og rapport. Det fører til økt krav om dokumentasjon og saksbehandling.

7. Tiltak

Alle barn med tiltak skal ha tidsavgrensede tiltaksplaner som skal evalueres slik at barneverntjenesten setter inn rett hjelp til rett tid. Det er lov krav at hjelpetiltak evalueres. Tiltakene i barnevernet er mangfoldig. Tjenesten hadde i 2022 199 hjelpetiltakssaker. Året før lå tallet på 165.

Av alle barn med tiltak fra barneverntjenesten 0-17 år, fikk 61,9% hjelpetiltak i hjemmet i 2022. Tallene på landsbasis er 72,2%. Tallene er relativt stabile i Eidsvoll på lik linje med landet for øvrig.

Når det gjelder barn i samme aldersgruppe som bor utenfor hjemmet i løpet av året var det 1,2% i Eidsvoll mot 1 % i landet ellers.

Første halvår i 2022 har tjenesten 100% med hensyn til tiltaksplaner og evalueringer. 2. halvår er det 95,1% mest sannsynlig omhandler dette feil registreringer i fagsystemet som tjenesten ikke fikk rette opp før «filuttrekk» til SSB. Mest sannsynlig har tjenesten tiltaksplaner i alle saker. Landet ellers ligger på 87,5% i samme periode. Det indikerer at barneverntjenesten gjør et godt arbeid med hensyn til dokumentasjon og oppfølging av tiltakssaker. Styrket ledelse av teamet har gitt ønsket effekt.

8. Fosterhjem

Barn som bor i fosterhjem, skal ha lovpålagt oppfølging og det skal føres tilsyn med hvordan barnet har det. Det er ett lovkrav at barneverntjenesten alltid skal vurdere plassering i barnets slekt og nettverk. Barneverntjenesten har og lovpålagt ansvar for å føre tilsyn med barn fra andre kommuner som bor i fosterhjem i Eidsvoll kommune. Eidsvoll kommune har totalt sett 44 barn under omsorg. Antallet må sees i sammenheng med % av barn plassert utenfor hjemmet.

I 2022 har barneverntjenesten fulgt opp det antallet oppfølgingsbesøk som loven setter som et minimum i 100 % av alle fosterhjem. Det indikerer god kvalitet i tjenesten.

Når det gjelder tilsyn med barn i fosterhjem var det ingen mangler i tjenesten i 2022

Det er et krav i loven at barneverntjenesten alltid skal vurdere plassering i slekt og nettverk når barn er i behov av fosterhjem. Andelen slekt og nettverks plasseringer i 2022 var på 34,1 % i Eidsvoll kommune. På landsbasis er dette noe høyere, 36,3%. I Viken var tallet 33%

Dette er et område barneverntjenesten har jobbet og fortsatt jobber godt med.

Det er økte saksbehandlingskrav med hensyn til plan for tilbakeføring, økte dokumentasjonskrav og forventet økt samvær mellom foreldre og barn. Kartlegginger på barnevernfeltet viser på generelt grunnlag at samvær mellom barn og biologiske foreldre har økt. Det betyr for barneverntjenesten blant annet mer organisering og oppfølging av samvær. I tillegg er det flere områder som skal følges opp og dokumenteres i oppfølgingsbesøk av fosterhjem. Barna skal og medvirke i denne oppfølgingen. Det betyr økte krav til saksbehandling og dokumentasjon.

Vi fører tilsyn med barn som er plassert av andre barneverntjenester i fosterhjem i Eidsvoll kommune. Vi har ingen brudd i denne oppfølgingen i 2022.

9. Ettervern

Ny barnevernslov har vedtatt at ordningen med ettervern varer til ungdommen er 25 år (lov om barneverntjenester § 3-6).

Det er en økning av barn som mottar ettervern. Vi ser at barn blir boende lengre i f.eks. fosterhjem, institusjon og hybeltiltak med miljøarbeider/støtteperson. En del av ettervernet består ofte i at unge flytter ut av fosterhjem/institusjon og følges opp med ulike former for hybeltiltak. Det vil kunne gi økte kostnader fremover da flere vil benytte denne retten samtidig som det gir mer oppgaver for saksbehandler da omfanget øker.

10. Kvalitet

Tjenesten har som mål å gjennomføre brukerundersøkelse hvert 3. år. Det tilstrebes å få dette til, samtidig som det er en utfordring kapasitetsmessig Det bør ha et fokus fremover og det er planlagt bruker undersøkelse i 2024.

Tjenesten rapporterer 4 ganger i året til statsforvalteren.

Tjenesten har et godt system for å jobbe med internkontroll. Det er oversikt og styring av tjenesten. Det er gjennom ledelse og styring barneverntjenesten jobber med kvalitet og forsvarlighet. Det er fra nasjonalt hold anbefalt å styrke barnevernets ledelse. Flere kommuner har styrket barnevernets ledelse for å få dette til. Styrking av barnevernets ledelse er et mål med hensyn til kvalitetsutviklingen i barnevernet. Ledelsen i Eidsvoll må styrkes for å ivareta kravet om økt kvalitet og internkontroll. Det samme ser en i tjenesten med hensyn til økte krav og dokumentasjon i saksbehandlingen. For å ivareta den utviklingen tjenesten nå har med hensyn til overholdelse av frister i melding- og undersøkelsesarbeidet, tiltaksplaner og evalueringer og oppfølging av fosterhjem må tjenesten styrkes ytterligere både i ledesperspektivet og utøvelse av saksbehandling. Kravet til oppfølging av saksbehandlere tar mye kapasitet – og er en del av interkontrollen og det forebyggende arbeidet med hensyn til «turn over» og sykemeldinger. Sammenlignet med andre kommuner er ledelsen liten med hensyn til de mange oppgavene som skal ivaretas for å sikre forsvarlige tjenester til barn og unge.

11. Kompetanse

Barn med undersøkelse eller tiltak pr. årsverk ligger i barneverntjenesten på 16 barn, mot landet som ligger på 14 barn. Det betyr at barneverntjenesten er lavere bemannet med hensyn til saksbehandling på fylkes og landsbasis. Dette skaper «sårbarheter» og får betydning for kvalitet og forsvarlighet i arbeidet. Dette er en vesentlig sårbarhet for tjenesten med hensyn til sykefravær og «turnover» samt at det vanskeliggjør å nå kompetansekravene. Det er og en alarmerende faktor med hensyn til forsvarlig saksbehandling.

Med en «sårbar» bemanning øker det risikoen for at saker ikke blir håndtert forsvarlig og barn får ikke den hjelpen og beskyttelsen de er i behov av.

Sykefraværet

Barneverntjenesten hadde i 2022 et samlet sykefravær på 12,89%. Sykefraværet er høyt og en utfordring. Flere av de sykemeldte gir tilbakemelding om høyt arbeidspress og at det er utfordringer med hensyn til å få dokumentert sakene i henhold til lov kravene. Det kan forklare noe av tjenestens brudd på kravet om forsvarlighet som ble avdekket i 2020. Når barneverntjenesten ikke har dokumentasjon i saken blir det utfordringer med hensyn til private parter som ber om innsyn og/eller når sakene påklages, behandles i fylkesnemnd eller rettsapparat. Samt at det blir mer utfordrende å oppsummere helheten i saken og se de risiko og beskyttelsesfaktorer i barnets situasjon. Det kan medføre at hjelpen som vurderes ikke blir til det beste for barnet. Det jobbes med å styrke oppfølgingen av ansatte for å forebygge sykefravær. Det gjøres individuelle hensyn. Barneverntjenesten følger de råd og anbefalinger som gis av Bufdir, og ser at behovet for å styrke dette arbeidet handler ofte om kapasitet i tjenesten også på ledernivå.

Sykefravær er kostbart for tjenesten. Det fører til innleide konsulenter fra private selskap. Barneverntjenesten jobber systematisk med oppfølging av sykefraværet. Tjenesten jobber kontinuerlig med internkontrollsystemet for å forebygge og avdekke eventuell svikt og mangelfulle områder i tjenesten. Dette er kontinuerlig arbeid som det stilles økte krav til for å ivareta en forsvarlig tjeneste.

Kompetansen i tjenesten

Alle ansatte i fagstillinger har tre-årig høyskoleutdanning. Barneverntjenesten er satt sammen av både erfarne og unge ansatte. Det er få ansatte med videreutdanning og mastergrad. Målet er å beholde våre ansatte, og å rekruttere inn nyansatte som tjenesten er i behov av for å løse oppgavene vi står overfor.

Det er utarbeidet en kompetanse plan for tjenesten.

Det synes å være en utfordring med rekruttering til barneverntjenesten med hensyn til kompetanse. Det er sammenfallende med de andre kommunene på øvre Romerike. Det

handler nok noe om geografisk beliggenhet og at kommunen er i konkurranse med hverandre. Samtidig er det et negativt media søkelys på barnevern som gjør det både utfordrende å rekruttere og er en belastning for ansatte.

Oppsummert:

Sett sykefraværet, økte krav til tjenesten samt utdannings kravet og rekrutteringsutfordring er det vesentlig at Eidsvoll kommune klarer å beholde kvalifiserte ansatte og stimulerer de til å bli værende og utvikle seg i tjenesten. Lønn og kompetanse blir sentrale faktorer, sammen med tiltak for å redusere arbeidspresset, for å klare å beholde og rekruttere til tjenesten. Det å ha en tjeneste som har en god internkontroll og forsvarlig saksbehandling har betydning.

12. Forebyggende arbeid

Barneverntjenesten har samarbeidsavtaler med både intern og eksterne instanser. Dette arbeidet er kontinuerlig og sentralt for at barneverntjenesten skal få gitt barn og unge den hjelpen de trenger.

Samordning og samarbeid er essensielt for å gi barn og familier rett hjelp til rett tid, i egen kommune. Alle tjenestene har et selvstendig ansvar for å gi den hjelpen de er pliktige til etter regelverket. Et av barnevernets nasjonale kvalitetsmål er at innsatsen skal være samordnet og preget av kontinuitet. Samordning og samarbeid innebærer å koordinere «hvem som gjør hva», sørge for at de ulike tjenestene jobber mot samme mål og at nødvendig og tilstrekkelig informasjon deles mellom tjenestene for å hjelpe barnet best mulig.

Barneverntjenesten jobber systematisk med utadrettet arbeid opp imot andre instanser som jobber med barn og familier i Eidsvoll kommune. Det er faste samarbeidsmøter med alle ungdomsskolene og enkelte av barneskolene i kommunen. Det er plan for samarbeid med barnehagene. I tillegg er det faste samarbeidsmøter med politi v/forebyggende enhet. Utover dette deltar barneverntjenesten på samarbeidsmøter ved forespørsel eller ved initiativ fra barneverntjenesten.

Lovfestet krav om at kommunestyret selv skal vedta en plan for kommunens arbeid for å forebygge omsorgssvikt og atferdsproblemer. Dette vil være et viktig verktøy for å sikre

forpliktelse til og systematisk innsats for å legge til rette for helhetlige tjenester til barn og unge. Departementet foreslår at planen skal inneholde en beskrivelse av overordnede mål og strategier for det helhetlige tjenestetilbudet, hvordan ansvaret skal fordeles mellom etatene, hvordan oppgaveløsningen skal organiseres og hvordan ulike etater skal samarbeide.

Barnevernsreformen har gitt kommunene et større ansvar for barnevernet, både faglig og økonomisk. Kommunene får det fulle økonomiske og faglige ansvaret når barn plasseres i fosterhjem. Det er høyere kommunale egenandeler når barn har behov for statlige barnevernstiltak, herunder dersom kommunene har behov for plass i barneverninstitusjon for et barn. Det vil være lønnsomt å satse på lokal forebygging og et samordnet familiestøttene arbeid. Tanken er at barn får best og mer tilpasset hjelp i nærmiljøet, fortrinnsvis med støtte fra familie og nettverk.

Hovedmål med reformen:

- Kommunene som helhet skal styrke arbeidet med tidlig innsats og forebygging
- Hjelpen skal bli bedre tilpasset barn og familiers behov
- Rettsikkerheten til barn og familier skal bli godt ivaretatt
- Ressursbruken og oppgaveløsningen i barnevernet skal bli mer effektiv

Den nye loven setter barnas behov i sentrum og skal bidra til økt forebygging og tidlig innsats i tråd med barnevernsreformen. Det skal i større grad bygges på de ressursene som alt finnes rundt barnet, både der barnet bor og i barnets familie og nettverk.

Formålet er at barn som trenger det, skal få hjelp til rett tid. Kommunene får et større ansvar for barnevernet, og det forebyggende og tverrsektorielle samarbeidet må styrkes. Barnevernsreformen er derfor også en oppvekstreform.

13. Utfordringsbildet

Barneverntjenesten sin hovedutfordring i dag er knyttet til lov- og forsvarlighetskravet. Kravene med hensyn til dokumentasjon, tilbakeføring og samværsordninger og bruk av

nettverks plasseringer har økt. Dette har sammenheng med dommene fra EMD samt krav til økt dokumentasjon og faglige vurderinger i sakene. Flere oppgaver ble fra 2021 overført fra stat til kommune.

Sykefraværet er høyt og har vist seg over tid i tjenesten. Det er utfordrende å rekruttere rett kompetanse og saksbehandlere har høyere antall saker enn landet ellers.

Det er en utfordring at ledernivået ikke er sterkt nok. Det jobbes med lederatferd og struktur, og det må vurderes hvor ressursene skal brukes til enhver tid. Barnevernsreformen, samt allerede iverksatte lovendringer som f.eks. ettervern gir kommunene et større ansvar for barnevernet, både faglig og økonomisk. Dette stiller krav til ledelse i barnevernet, til kommunens styring av barnevernet og til det samlede familiestøttene arbeidet i hele kommunen.

Behov for økt kompetanse krever at ansatte får avsatt tid til å delta på etterutdanning for å nå kompetansekravene i fremtiden, men og for å sikre faglig kvalitet i tjenesten. Dette må sees i sammenheng med økte krav til dokumentasjon, oppfølging av brukere og faglig forsvarlighet i den enkelte barnevernssak. Dette krever økte ressurser.

Det vil være behov for flere typer av hjelpetiltak for å nå målsettingen om at flere barn og familier skal få hjelp slik at barna kan bli boende hjemme eller i egen kommune. Nye lovpålagte oppgaver krever økte ressurser

14. Innsatsområder og tiltak

Barneverntjenesten må ha som mål å bli en robust tjeneste med høy faglig kvalitet.

Tjenesten må jobbe aktivt med sykefraværet gjennom tydeligere og tilstedeværende ledelse samt struktur og tett oppfølging av sykemeldte.

Det er ansatte som deltar i Bufdir sine anbefalte videreutdanninger samt master løp. Dette arbeidet vil fortsette for å øke kompetansen hos ansatte. Ansatte må motiveres for å starte kvalifiseringsløp som inntreffer 2027/31.

Det er et mål at tjenesten selv ivaretar hjelpetiltak inn i familier og redusere bruk av private leverandører. Det er ønskelig at saksbehandler på tiltaksteamet i større grad kan tilegne seg kompetanse og få økt kapasitet til å drive noe mer direkte veiledning inn i familier.

Det jobbes med å rekruttere inn familieveiledere til familieteamet, med rett kompetanse da fortrinnsvis på spe- og småbarns psykiske helse. Dette for å redusere kjøp av private tjenester. Det jobbes og med rekruttering med rett kompetanse for å veilede foreldre som har mistet omsorgen for sine barn.

Ivareta økte dokumentasjonskrav gjennom å styrke tjenesten med flere ansatte på saksbehandling og ledelsesnivå.